

Biskupství královéhradecké

Bratři a sestry v Kristu,
milí čtenáři,

od Kristova příchodu očekáváme pravé a skutečné uzdravení. Obnovení našeho vztahu k Bohu Stvořiteli i k bližním, návrat do Jeho otcovské náruče, naději na věčný život v Jeho lásce, neporušený hříchem, nemocí i smrtí.

Ježíš přichází do světa jako člověk a ukazuje nám, že naše křehkost a slabost nemusí být na překážku toho, abychom Ho následovali. Naopak. Teprve pokud uvěříme, že právě On je na neduhy našeho lidství spolehlivým lékem, budeme za Ním moci vykročit po bezpečné cestě tam, kde už nebude smrt, bolest ani nářek.

Texty do letošní adventní brožury napsali věřící lékaři, tedy muži a ženy, kteří ve své profesi denně usilují o překonávání přirozených slabostí lidského těla i duše, zároveň nacházejí životní rovnováhu právě v Kristu. Jejich přístup nám může být inspirací pro svou ucelenost. Nehledají v časném světě elixír života, zdraví a mládí, ale kromě vynikající znalosti jeho zákonitostí dokážou spatřovat harmonii v Božím stvoření a v Jeho příslibu věčného života trvajícího i poté, co se naše pozemské tělo obrátí v prach.

Dítě, které se rodí v Betlémě, stojí na počátku tohoto velikého příslibu. Využijme letošní adventní dobu k tomu,

abychom zdokonalili svoji víru v Jeho moc uzdravit všechny naše nedostatky, zahojit každou ránu, narovnat křivé cesty a na konci nás dovést k našemu společnému Otci, jedinému cíli našeho života.

Kéž Vám v tom pomohou i zamyšlení na ná- sledujících stránkách.

K tomu Vám na počátku adventní doby ze srdce žehnám od královéhradecké katedrály Svatého Ducha!

Váš
+ *biskup Jan*

Vážení přátelé, bratři a sestry,

krásné podzimní dny, mlhami zahalené stráně a zalitá údolí, ranní mrazíky s jiskrnými paprsky slunce ohlašují, že nás čas opět dovedl na začátek adventní doby. Příroda pokorně a jen v náznacích sděluje, že čas sklizně a sbírání plodů je pryč, nyní je třeba dobře zaimovat. I člověku udělá dobře, když na krátkou dobu, do jara, dopřeje svému tělu odpočinku, sestoupí k podstatně lidské existence, dopřeje svým kořenům v hlubině ducha, aby se připravily na další růst, zrání a nesení plodů.

Adventem začíná cyklus liturgických čtení, který označujeme písmenem „C“, což znamená, že nedělní evangelia budeme číst v podání Lukášově. S mimořádnou citlivostí pro detail, časové určení dějů, s pozorností ke každé modlitbě líčí příběh Ježíše z Nazareta, který do sebe postupně začleňuje nejen dějiny Starého zákona, ale též všeho, co jako nové přišlo a stále přichází. Nikdy nepřestává být otevřený ke všemu, co se děje, co se ve světě odehrává. V síle Božího – Otcova – milosrdenství se vrhá do situací, v nichž hrozí, že nemocný zemře, hříšník nenajde odpuštění. Nejprve se však všeho a všech dotýká svým vnitřním zrakem plným lásky a milosrdenství, aby započal proces obrácení, způsobil nový začátek a na něj navazující hojení a uzdravení. Tento Boží hojivý proces zaznamenal Lukáš, který byl dle tradice lékař a také

spolupracovník svatého Pavla při hlásání evangelia.

Texty pro adventní brožuru v tomto lukášov- ském roce proto připravili lékaři a lékařky.

Každý z nich ze svého úhlu pohledu, v oblasti své odbornosti, svého konkrétního působení přichází do kontaktu s mnoha lidmi, vstupuje do lidských příběhů. Znají velmi dobře drama, do kterého nemoc člověka přivede, a nutnost odvahy a současně trpělivosti, jež proces hojení a uzdravení vyžaduje. A ve světle víry poznávají okamžiky, kdy – podobně jako svatý Lukáš – zaznamenávají dotek Božího milosrdenství, který obnovuje životní síly anebo, jak praví okřídlený výrok, „lékař léčí, Bůh uzdravuje.“ Všem chci ze srdce poděkovat za to, že se s námi v této brožuře o své pohledy podělili. Do textů, které nám poslali, se pak ještě začetli další spolupracovníci, aby vše bylo připraveno do tisku. I těm patří upřímné díky.

Zimní čas letošního Adventu, kdy se připravujeme na oslavu narození Božího Syna mezi lidmi, můžeme prožít v meditaci a prosebné modlitbě o hojení a uzdravení všeho, co je v nás nemocné. Ať nám na cestu svítí slovo evangelia: „byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je nalezen“ (Lk 15,24).

Prokop Brož

1. neděle adventní, cyklus C

Lk 21,25-28.34-36

Ježíš řekl svým učedníkům: „Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na (celý) svět, neboť hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení. Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den (soudu) nezastihl znenadání; přijde totiž jako léčka na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“

m

Když jsem byla oslovena podílet se na adventní brožuře, nebyla jsem si jista, zda právě já mohu něčím zdárným přispět. Stomatolog ve starobním důchodu? Měla jsem své povolání ráda. Ale nezaznamenala jsem žádná zázračná uzdravení.

Kdysi jsme byli navštívit kamaráda léčícího se na psychiatrickém oddělení. Oslovila mě paní primářka: „Máte radostné povolání.“ „Já?“

„Nevnímala jsem ze strany pacientů přílišnou blaženost, když se k nim blížila vrtačka nebo kleště.“ „Vidíte hned výsledek, okamžitou úlevu od bolesti.“ To je pravda, jen jsem onu radost často neprožívala.

Pokud vím, ani jsem nikoho nepřivedla k víře. Dej Bůh, aby bylo málo těch, které jsem nějak odradila. Naopak. Trpěliví, zralí a životem zkušenější pacienti formovali mě. Nikdo nevěděl, že ten tichý a skromný člověk na křesle doma snáší noc co noc výbuchy nervově nemocné ženy, beznadějnost stavu postiženého dítěte, manžela alkoholika, že je to starý člověk mlčící o svých starostech, aby nikomu nešel na nervy. Ti všichni dosvědčují pravou skromnost a statečnost, která je větší než statečnost oslavovaných hrdinů.

Nyní v důchodu se věnuji canisterapii u postižených dětí. Jejich přímota a nevinnost je pro mě očištná koupel,

setkání s „anděly“. Na stomatologickém křesle často stačila chvilka, kdy i nejváženější osoby ztratily masku úzkostlivého sebeovládání. Jednou přijde chvíle, kdy

skončí všechny komedie, budeme muset definitivně sundat masky. Nebylo by lépe odhodit je už teď?

Máme tu přece druhou část dnešního evangelia. Není to jen naděje nebo optimismus, ale jistota, že vše má smysl.

Dnešní den, kdy píšete tyto řádky, zemřel pan profesor psychologie Radek Ptáček. Dovoďte jeho slova: „V životě je důležitá jen láska. Pečujte o toho druhého víc než o sebe... vztahy nás udržují při životě a dávají vám život věčný a vděčný.“

Helena

Ansorgová

Všemohoucí Bože, očekáváme příchod našeho Pána Ježíše Krista a prosíme Tě: posiluj naši vůli, ať konáme spravedlivé skutky a připravíme se na setkání s ním, abychom v den soudu stáli po jeho pravici a vešli do nebeského království. Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

(Vstupní

modlitba)

Pondělí po 1. neděli adventní

Mt 8,5-11

Když přišel (Ježíš) do Kafarna, přistoupil k němu (jeden) setník s prosbou: „Pane, můj služebník leží doma ochrnulý a hrozně se trápí.“ (Ježíš) mu řekl: „Přijdu a uzdravím ho.“ Setník však odpověděl: „Pane, nezasloužím si, abys vešel do mého domu. Ale řekni jen slovo, a můj služebník bude uzdraven. Vždyť i já jsem člověk podřízený, ale mám pod sebou vojáky; řeknu jednomu: »jdi«, a jde, a jinému: »přijď«, a přijde, a svému služebníkovi: »udělej to«, a udělá to.“ Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho doprovázeli: „Amen, pravím vám: Takovou víru jsem v izraelském národě nenašel u nikoho. Ale říkám vám: Mnoho jich přijde od východu i od západu a zaujmou místo u stolu s Abrahámem, Izákem a Jakubem v nebeském království.“

m

„Amen, pravím vám, tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho“ (Mt 8,10).

Jaká vlastně je setníkova víra, když ji sám Ježíš nazývá tak velikou?

Setník přistupuje k Ježíši s hlubokým přesvědčením v Ježíšovu schopnost uzdravovat nemocné a trpící. Nehledá Ježíše ze zvědavosti, ale přichází k němu pro konkrétní věc – pro pomoc. Oslovuje Ježíše jako lékaře těla a popisuje mu utrpení svého sluhu. Prosbou u Ježíše dělá pro svého sluhu maximum. A Ježíš reaguje, nabízí řešení: „Já přijdu a uzdravím ho.“ V setníkově odpovědi cítíme nejenom pokoru, ale taky hlubokou víru, vnitřní proměnu. Jeho nečekanou otevřenost k něčemu neuchopitelnému, neuvěřitelnému a nadpřirozenému. Sám se necítí být hoden, aby pozval Pána Ježíše k sobě domů, ale vlastní životní logikou věří v magickou sílu Jeho slova: „...řekni jen slovo a...“ S velikou vírou mu odevzdává svoji bezmocnost. Plně ji svěřuje do rukou Božích. Ví, že sám už víc pro svého sluhu udělat nemůže. Zároveň hluboce věří, že někdo jiný, Ježíš, může udělat úplně všechno. A tuto „aktivní odevzdanost“ setníka vnímá taky Ježíš a upozorňuje nás na ni. A evangelista Matouš ujišťuje, že jenom taková živá víra má pro člověka smysl.

„Potom řekl Ježíš setníkovi: »Jdi, a jak

jsi uvěřil, tak se ti staň.« A v tu hodinu se
sluha uzdravil“ (Mt 8,13).

12

S vírou se v lékařské praxi setkáváme denno- denně. Určitá forma víry je nezbytným před- pokladem pro upřímný a konstruktivní vztah mezi lékařem a pacientem. Pacient lékaři věří, že mu pomůže, že ho uzdraví, nebo mu alespoň uleví. Lékař pacientovi věří, že to se svým zdravím myslí naprosto vážně, a proto se bude řídit jeho doporučením. Rovněž tady platí, že:

„Víra bez skutků je mrtvá“ (Jak 2,17). Pokud se neodráží v chování obou, nebude léčebný proces úspěšný. Vzájemná důvěra motivuje lékaře, aby léčil s osobním zájmem, a pacienta, aby důsledně dodržoval léčebný režim.

Věřit někomu, nebo v něco, je pro lidi naprosto přirozené. Pro nás, věřící, je víra v Boha natolik samozřejmá, že nad ní často ani nepřemýšlíme. Neprojevuje se v našem chování.

Matoušův setník nám ukazuje víru praktickou. Víru, která se zrcadlí v jeho činech. Víru otevřenou, bez pochybností a předsudků. Víru, která přenáší hory a uzdravuje lidi. Víru tak velikou, že ji vyzdvihuje i samotný Ježíš Kristus.

Erik Antuš

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám připravit se na příchod tvého Syna, aby nás, až přijde, našel, jak bdíme na modlitbách a s radostí na něho čekáme. Neboť on s

tebou v jednotě Ducha Svatého...
(Vstupní
modlitba)

Úterý po 1. neděli adventní

Lk 10,21-24

Ježíš zajásal v Duchu Svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci ukryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je malíčkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo! Všech- no je mi dáno od mého Otce. A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jen Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ Když byli sami, obrátil se k svým učedníkům těmito slovy: „Blahoslave- né oči, které vidí, co vy vidíte! Říkám vám: Mno- ho proroků a králů toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli.“

m

Chci se se s vámi podělit o dva příběhy z mé praxe.

Jednoho dne mi zavolali známí z mého rodiště a moc prosili o radu. Paní prodělala zarděnký a po dvou měsících zjistila, že je těhotná. Gynekolog ji razantně vyzval k interrupci (je známo, že po zarděnkách dochází k postižení plodu), oni však dítětko chtěli, ale báli se. Doporučila jsem jim, aby se hlavně uklidnili a věřili, že vše dopadne dobře. Slíbila jsem, že se budu za ně modlit. Po devíti měsících mi volal tatínek: „Máme Jitušku a je zdravá!“ Děkovala jsem Pánu za vyslyšení. Za dva měsíce jsem byla na mši svaté v rodišti, a právě při ní měla Jituška křtiny. Pro mne to byl velký dar a potvrzení víry.

Letos přišel do mé ordinace mladík, trásl se, celý zhroucený, že neví, jak dál, vše zkazil, je zbytečný, život nemá žádnou cenu, a tak ho chce skončit – ale bojí se to udělat a je mu líto maminky. Přiznal, že od patnácti let droguje, pije alkohol, poslední měsíc denně nejmíň půl litru tvrdého. Nechala jsem ho vybrečet a navrhla léčení v psychiatrické léčebně, musí ale sám chtít a nebude to lehké. Napsala jsem doporučení. Odešel klidnější, ale nevyjádřil se. Došla jsem za jeho maminkou a prosila, aby ho neodsuzovala, ale plně podpořila. Za měsíc mi přišla sms zpráva – jsem v

nemocnici, jsou tu na mne hodní, ale je to těžké. Odepsala jsem, že děkuji, myslím na něj a věřím mu. Za pár dní přišla další sms – děkuji, zachránila jste

mi život. Po měsíci další sms – je to těžké, ale chci vydržet. Odepsala jsem, že se za něj dál modlím a věřím, že léčbu zvládne. Pak sms – za dva týdny končím. Opravdu, po skončení léčby přišel poděkovat, chodí do práce i na pravidelné kontroly. Je šťastný, usměvavý a zdraví na dálku. Nešťastníků závislých na alkoholu a drogách stále přibývá. Během mé praxe jen tři mladíci skončili takto šťastně. Je to zdánli- vě málo, ale každý lidský život má nesmírnou cenu. Děkuji za ně!

„Velebím tě, Otče, Pane nebe a země“ (Lk 10, 21).

Stanislava Brhelová

Bože, vyslyš naše pokorné prosby a stůj při nás, ať nám tvá milost pomáhá překonávat naši slabost, a přítomnost tvého Syna přichá- zejícího mezi nás ať nám dá novou odvahu a sílu a chrání nás před nákazou hříchu. Prosí- me o to skrze tvého Syna...

(Vstupní
modlitba)

Středa po 1. neděli adventní

Mt 15,29-37

Ježíš prošel kolem Galilejského moře, vystoupil na horu a posadil se tam. Tu k němu přišly velké zástupy. Měly s sebou chromé, slepé, zmrzačené, němé a mnoho jiných; položily mu je k nohám a on je uzdravil. Když lidé viděli, že němí mluví, zmrzačení že jsou zdraví, chromí že chodí a slepí vidí, žasli a velebili Boha Izraele. Ježíš si pak zavolal své učedníky a řekl: „Je mi líto zástupu, protože už tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. A nechci je nechat odejít hladové, aby je cestou neopustily síly.“ Učedníci mu řekli: „Kde bychom tady v neobydleném kraji sehnali tolik chleba, abychom mohli dát dosyta najíst tak velkému zástupu?“ Ježíš se zeptal: „Kolik máte chlebů?“ Odpověděli: „Sedm a několik malých ryb.“ Rozkázal, aby se lid

posadil na zem, vzal těch sedm chlebů a ty ryby, vzdal díky, lámal a dával učedníkům a učedníci lidem. Všichni se

dosyta najedli a sesbíralo se ještě plných sedm košíků zbylých kousků (chleba).

m

„To světlo ve tmě svítí“ (Jan 1, 5).

Čekárna je přeplněná. Všechny sedátka i lavice jsou obsazené. Dokonce v uličce jsou ještě dva invalidní vozíčky. Na recepci přichází další pacienti a předkládají kartičku zdravotní pojišťovny. Sedím sama ve vyšetřovně. Karty pacientů padají ze stolu. Bolí mě břicho. Zatímco jednoho pacienta odbavím, další tři přijdou a jsou nervózní pro dlouhé čekání.

Všichni něco potřebují, líčí mi svoje stesky a obtíže, dožadují se receptů, pracovních neschopností a poukazů na sanitu. Pokročilé nádory, angínu i třicet let trvající svědění ucha je potřeba vyřešit nejpozději do Vánoc. Je toho přespříliš a já už nemám sílu.

„Paní doktorko, měla byste se více usmívat, Vaše práce je přece poslání,“ zahaleká na mě pacient a jde si zakouřit před budovu. Není to poslání, je to práce jako každá jiná, jenom se člověk víc nadře a dostane míň zaplaceno. Pane, smiluj se! Pomyslím si.

Do ordinace vchází postarší žena, je oblečená čistě a prostě. Doprovází bezzubého starce s modrýma očima. Ordinací se rozline tiché, teplé a

uklidňující světlo. Boží přítomnost cí- tím zřetelně. Ta žena v sobě nese Krista a září do dálky jako monstrance. Podívám se na starce a ve starých očích se blyští kousek věč- ného nebe. Kdo koho uzdraví?

„Co Vás přivádí?“ ptám se nahlas, abych se do- pátrala příčiny té vzácné návštěvy. Žena uká- že na bouličku na starcově krku a já vidím, že metastáza už si našla cestu přes kůži a je oš- klivě rozšklebená. „Jak dlouho to už máte?“ vrátím se nohama na zem a pokračuji ve své práci. Stařec mlčí a usmívá se. Odebírám vzor- ek z bouličky, vypisuji žádanky na zobrazo- vací vyšetření a vysvětluji další postup. Moc času nezbyvá. Až se o Vánocích narodí Spa- sítel, bude se nebe těšit navíc z jednoho anděla s nebesky modrýma očima.

Stařec se upřeně zadívá na zářící ženu, vloží svoji dlaň do její a společně odcházejí.

To světlo ve tmě svítí a tma jej nepohlítí. Nebe začíná právě teď. Pomyslím si a po zbytek dne se už usmívám.

Jana Bukáčková

Bože, připrav působením své milosti naše srdce na slavný příchod svého Syna, abychom mohli mít účast na nebeské hostině a přijmout z Kristových rukou odměnu věčného života. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní
modlitba)

Čtvrtek po 1. neděli adventní

Mt 7,21.24-27

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ne každý, kdo mi říká: »Pane, Pane!«, vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce. Každý tedy, kdo tato má slova slyší a podle nich jedná, podobá se rozvážnému muži, který si postavil dům na skále. Spadl déšť a přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům – ale nezřítel se, protože měl základy na skále. Každý však, kdo tato má slova slyší, ale podle nich nejedná, podobá se pošetilému muži, který si postavil dům na písku. Spadl déšť, přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům – i zřítel se a jeho pád byl veliký.“

m

Pracuji na Klinice nemocí kožních a pohlavních ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové. Za tuto práci jsem velmi vděčná a Bohu za ni děkuji.

Ráda bych poukázala zvláště na dva momenty, kdy si mnohem více Boží přítomnost při své práci uvědomuji.

První z těchto momentů jsou okamžiky, chvíle, kdy se i v našem oboru setkávám se závažnými diagnózami. Nejprve jde o onkologická onemocnění, zvláště melanom. Při práci v poradně, kterou navštěvují pacienti s melanomem, někdy zažívám obtížné chvíle a celou situaci odevzdávám do Božích rukou. Jde zvláště o mladé pacienty s pokročilou diagnózou melanomu. V poslední době to byla například mladá maminka, jejíž onemocnění trvalo dva roky, dále mladá dívka, která plánovala rodinu... Dalšími pacienty, kteří mě více vedou k zamyšlení, jsou lidé bez domova, kteří také u nás bývají ošetřováni s různými kožními problémy; i u těchto pacientů si mnohem více uvědomuji, že jsou milovanými Božími dětmi. Jsou to chvíle, kdy je potřeba být profesionální, což není jednoduché. I přes tyto těžké okamžiky mám radost, když vidím, že jsem někomu mohla pomoci.

Druhým momentem, kdy si při své práci uvědomuji Boží přítomnost, je možnost poznávat Boží dokonalost v lidském

stvoření při vědecké práci v oblasti imunologie. Složité, ale při tom dokonalé mechanismy lidského těla mě vedou k úžasu nad lidským stvořením.

Jsem ráda, že všechny tyto okamžiky smutku, radosti a úžasu, ale i běžných pracovních starostí a životních složitých cest mohu Bohu odevzdat v kapli, která je ve Fakultní nemocnici a ve které bývají mše svaté. Tak, abych stála na skále...

*Jarmila
Čelakovská*

Všemohoucí Bože, přispěj nám svou mocí na pomoc a dej nám sílu překonávat překážky, které nám staví do cesty naše hříchy, ať v nás tvá milost může účinněji působit. Skrze tvého Syna...

(Vstupní
modlitba)

Pátek po 1. neděli adventní

Mt 9,27-31

Za Ježíšem šli dva slepci a hlasitě volali: „Synu Davidův, smiluj se nad námi!“ Jak vešel do domu, přišli ti slepci k němu. Ježíš jim řekl:

„Věříte, že mám takovou moc?“ Odpověděli mu: „Ano, Pane.“ Dotkl se tedy jejich očí a řekl:

„Ať se vám stane, jak věříte.“ I otevřely se jim oči. Ježíš jim důrazně nařídil: „Ale ať se to ni- kdo nedoví!“ Oni však odešli a rozhlásili to po celém tom kraji.

m

Milí přátelé,

dovolte mi prosím, abych se s vámi podělil o příběh pacienta, který se mi do paměti vryl nejhloběji. Asi před 25 lety jsem pracoval na chirurgické klinice v Pardubicích. Tehdy jeden mladý muž, student Univerzity Pardubice, říkejme mu třeba Marek, řezal dříví na okružní pile. Jedno z polen se vymrštilo a udeřilo jej do čela. Marek byl přivezen na urgentní příjem chirurgické kliniky ve vážném stavu a po krátké době začal ztrácet vědomí. Bylo nutné jej uvést do umělého spánku a napojit na ventilátor. Po přijetí na oddělení ARO byla diagnostikována mnohočetná, poměrně velká ložiska pohmoždění mozku. Stav se v této situaci zdál beznadějný. Prognóza hovořila o tom, že je malá naděje na přežití a pokud přežije, bude mít jistě doživotní a závažné následky. Jeho věřící rodiče vyvinuli enormní snahu syna zachránit. Vedle intervencí u primáře neurochirurgického oddělení kontaktovali místního pana faráře. Ten za jeho uzdravení organizoval četné společné modlitby a v kostele se konaly s týmž úmyslem mše svaté. Jedné z nich jsem se zúčastnil také. Marek byl dva týdny v umělém spánku. Náhle se jeho stav začal překvapivě zlepšovat, začal dýchat sám, až byl nakonec od ventilátoru zcela odpojen. Dalším překvapením pro všechny bylo to, že Marek bez poruchy hýbal všemi končetinami. Po následné stabilizaci

stavu byl přeložen na chirurgickou jednotku intenzivní péče, kde jsem měl možnost se o něj starat. Když

28

jsme pak Markovi odstranili tracheostomii a zjistili jsme, že i jeho mentální funkce jsou zcela neporušeny a že komunikuje normálně, téměř jsme tomu nemohli uvěřit. Marek se velmi rychle zotavoval, až se nakonec úplně uzdravil. A nejen to! Úspěšně dokončil studia na univerzitě, obhájil doktorské studium, oženil se a má tři zdravé děti. Markovo uzdravení pro mne zůstává i po 25 letech zázrakem.

Moje životní zkušenost je taková, že pokud našeho Pána o něco v modlitbě upřímně prosíme, vždy nám vyhoví. Není to však hned. Musíme věřit a vytrvalým úsilím a modlitbou si to musíme zasloužit.

Ve zmiňované části Matoušova evangelia pokřikují dva slepci na Ježíše a žádají, aby je vyléčil. Ten na ně nejprve nedbá a jde dál. Když za ním dojdou do domu a on vidí, že skutečně věří, tak je uzdraví. Stejně tak v našem příběhu není Marek uzdraven ihned. Je uzdraven až po delší době, kdy Ježíš vidí vynaložené úsilí rodičů a celé farnosti během bohoslužeb a modliteb.

Vladimír

Červinka

Všemohoucí Bože, přispěj nám svou mocí na pomoc: vytrhni nás z nebezpečí,

které nám hrozí pro naše hříchy,
vysvobod' nás a zachraň nás. Prosíme o
to skrze tvého Syna...

(Vstupní
modlitba)

Sobota po 1. neděli adventní

Mt 9,35-10,1.5-8

Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, hlásal radostnou zvěst o (Božím) království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Tu řekl svým učedníkům: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.“ (Potom) si zavolał svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: „Mezi pohany nechod'te a do žádného samaršského města nevcházejte. Raději jděte k ztraceným ovcím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: »Přiblížilo se nebeské království.« Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očišťujte

malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“

m

Seděl jako obvykle v křesle ve své lékařské pracovně a nevěřicně zíral na monitor počítače, kde se objevil nálezný patolog, který před několika hodinami odečítal histologický preparát. Kolik takových zpráv už za svůj profesní život viděl, kolika lidem musel nepříznivý výsledek lékařského vyšetření sdělit. Tentokrát to bylo ale jiné. Hodně jiné. Znovu a znovu se vracel k hlavičce zprávy, aby se ujistil, že tentokrát se nejedná o někoho z jeho pacientů, ale že opravdu vidí své jméno a své rodné číslo...

Maligní diagnóza je taková malá ochutnávka smrti. Doposud si myslel, že jeho se to netýká, ten odběr tkáně k histologickému vyšetření, který před několika dny prodělal, měl přece sloužit k tomu, aby se ujistil, že je v pořádku. Ještě přeci není tak starý a žije docela zdravě...

Po fázi odmítání, hněvu a smlouvání přišel smutek a hlavně strach. Strach šířavý, strach ochromující, strach devastující. Co bude s ním, co bude s jeho rodinou, co bude s jeho prací. Jak to všechno zvládne a jak to změní jeho život, o co všechno přijde a co, když na konci, možná už brzy, čeká smrt.

Jedinou cestou, jak z toho ven je přijetí nemo- ci a smíření se s novou situací. A pak důvěra, nebo spíše víra.

Důvěra ve více rovinách. V rovině

horizontální je to důvěra v sebe a ve své tělo, že to dokáže, že to zvládne. Dále důvěra v ty, co ho léčí, protože dnešní medicína často dokáže zázraky.

Ale hlavně důvěra v rovině vertikální, důvěra v Boha. Lékař přeci léčí, Bůh uzdravuje, Bohu na nás záleží. V dnešním evangeliu čteme, že Bohu je nás líto a že Bůh uzdravuje každou nemoc a každou chorobu. Evangelista to dává do souvislosti s hlásáním víry. Lze to chápat tak, že ve vypořádávání se s nemocí (chceme-li uzdravováním) se člověk nějak víc může setkat s Bohem, otevírá se mu nějaký prostor důvěry a víry.

Co se dá dělat, když se vlastně nedá pořádně dělat nic... Radostná zvěst, tedy evangelium, je tu především pro ty, kterým něco chybí, ne pro ty, kteří všechno mají. (Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.) Protože v chybění něčeho podstatného (zdraví) se v člověku může otevřít prostor pro Boha, pro víru...

Boj o důvěru a víru v situaci vážné nemoci je těžký. Člověk stále znovu podléhá strachu a malomyslnosti a je obtížné důvěru znovu získávat. Je to však nutné, protože není jiné cesty. Jenom důvěra a víra vede k tomu, že se v těle nastartují ozdravné mechanismy a je-li to Boží vůlí, tak se člověk uzdraví. A pokud ne, tak jedině Bůh může dát dost síly, aby člověk důstojně, klidně a smířeně prošel všemi bolestmi, strastmi a bezmocí a pak překročil práh života věčného.

Stále platí, že lékař léčí, ale Bůh uzdravuje. To uzdravení ale může vypadat i jinak, než my si představujeme. Vzpomínám, když mi

před léty zemřel na rakovinu blízký člen rodiny. Tak jáhen přítomný na jeho pohřbu (povoláním lékař) pronesl, že Josef odešel uzdravený, což je nad rakví dost odvážné tvrzení. Ale

možná i to je víra, kterou máme nebo můžeme v obtížných chvílích objevit a možná to ani bez těch obtížných chvílí nejde.

Jan Doskočil

Bože, tys poslal na svět svého jednorozeného Syna, aby nás vysvobodil z otroctví hříchu; ukaž svou otcovskou lásku všem, kdo toužebně očekávají tvou pomoc, a doved' nás k plné účasti na svobodě dětí Božích. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní

modlitba)

2. neděle adventní, cyklus C

Lk 3,1-6

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes údělným knížetem v Galileji, jeho bratr Filip údělným knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš údělným knížetem v Abiléně, za velekněží Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův. Šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Tak je psáno v knize řečí proroka Izaiáše: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každé údolí ať je zasypáno, každá hora a každý pahorek srovnán; kde je co křivého, ať je narovnáno, cesty hrbolaté ať se uhladí! A každý člověk uvidí Boží spásu.“

m

Měl-li bych najít nějaké styčné body mezi svojí, již téměř čtyřicetiletou praxí lékaře před dů- chodem, a textem dnešního nedělního evan- gelia (ale i textem na zítřek přesunuté Slavnosti Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu), pak je to právě ono nahoru a dolů, neustálé vyrovnávání pokřiveností a hrbolatostí v našem životě, až nakonec přijetím Mariina

„ať se mi stane podle Tvého slova“. Na rozdíl od naší nebeské mamky si každý celý život nese- me stigma dědičného hříchu a proto, abychom stáli „nohama na zemi“ a nebyli nesnesitelní, potřebujeme všichni, někdo více, někdo méně, dostávat od života upozornění o naší nedokonalosti, neschopnosti, konečnosti...

A nejinak tomu bylo, je a nejspíše bude i u mě. Pokřtěn jsem byl krátce po narození, ale tím můj kontakt s církví a vírou skončil, později jsem prožil bujará léta na gymnáziu a až při studiu medicíny, kdy jsem se častěji potkával s lidským utrpením a smrtí, jsem začal pře- mýšlet o přesahu našeho pozemského živo- ta do věčnosti a našel jsem, mimo jiné i díky mnoha dobrým lidem, cestu k víře a církvi.

Téměř denně se setkávám s lidským trápe- ním, někdy s beznadějí, pocity marnosti, ne- daří se lidem pomoci, všichni máme své limi- ty... a člověk by měl sklony tomu podléhat. Jindy jde vše „jako po másle“, a tak sami sebe snadno přesvědčíme, jak jsme dobří, téměř dokonalí. A opět, po vystoupení na horu

při- jde pád dolů do údolí, jak nám to v dnešním evangeliu připomíná a cituje z Izaiáše Jan Křtitel. Jak příznačné.

36

Vlastně se historie a osudy nás lidí od nepa- měti stále opakují. A asi ani v budoucnosti nemůžeme očekávat nic jiného, jen je potřeba být stále v kontaktu (nebo se k němu alespoň opakovaně vracet) se zdrojem naší naděje, s nekonečnou Láskou, s Otcem, který pro nás má připravenou věčnost, již si vůbec nedoká- žeme představit. My máme zde na zemi jen splnit svůj úkol a je celkem jedno, v jakém je to povolání či poslání.

Vždy jsem se snažil, aby moje práce byla pře- devším službou potřebným, pochopitelně ne vždy úspěšně. Ale i lékaři jsou jenom lidé se svými omezenými schopnostmi a možnost- mi, tak i prosím o shovívavost a pochopení ze strany pacientů. A také slovy papeže Fran- tiška „modlete se za nás“, za naši službu vám, aby byla vždy co nejlepší, ale také s vědomím naší nedokonalosti (křivolakosti a hrbolatos- ti, Iz 40,3-5). A nerezignujme, ale prosme také naši nebeskou mamku o její přímluvu, aby- chom nakonec dokázali říci **aktivně** ono **fiat!**

Přeji vám všem i sobě požehnaný Advent, Váno- ce a celý Milostivý rok 2025.

Petr Gorun

Všemohoucí a milosrdný Bože, spěcháme vstříc tvému Synu a prosíme tě: nedopust', aby nám stály v cestě pozemské zájmy, ale at' ne- beská moudrost zúrodní naše nitro, abychom došli k věčnému životu s Kristem. Neboť

on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní
modlitba)

9. prosince

Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu

Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davida-va rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Bud’ zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho

království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch

Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

m

Silný evangelijní příběh pro tento den. Je plný inspirace pro náš život i těžký pro naši víru – přijmout nepochopitelné počety z Ducha Svatého a respektovat boží vůli v přírodních katastrofách či v násilí páchaném lidmi se sebou.

V denní praxi lékařů intenzivní péče jsme často v kontaktu s bolestí, tragédií náhlé změny životní situace způsobené úrazem či nevyléčitelnou nemocí, setkáváme se s příbuznými pacientů, kteří zažívají postižení či ztrátu blízké osoby. Čím dál častěji si uvědomuji, jak falešně samozřejmě jsme jakoukoliv hrozbu nepřiznivé události v našem životě vyloučili, a když nastane, primárně hledáme, kdo za to může, kdo si to odskáče, kdo co zanedbal. Řada stížností na nekvalitní práci zdravotníků, a dokonce i násilná napadení pomáhajících vyplývají z nezvládnutí stresové situace, reakce na zažívanou křivdu. Na druhou stranu i zpětné reakci zdravotníků chybí pokora.

Citlivou otázkou je postoj příbuzných k důstojnosti orgánů při smrti blízké

osoby. Je to šokující a těžká situace,
která mi okamžik

40

Zvěstování u Marie z Nazareta připomíná. Musela rozhodnout v okamžiku o zbytku svého života, riskovat perspektivní vztah se snoubencem Josefem a vlastní dobrou pověst. Rozhodla se v důvěře, obrazem z Lukášova evangelia „zajela na hlubinu“ (Srov. Lk 5,4). Náš právní řád umožňuje odběr orgánů k transplantaci v situaci smrti člověka, která je definována smrtí mozku. Zpravidla těžký mozkový otok po úrazu či krvácení do mozkové tkáně způsobí útlak cév v lebeční dutině tak, že žádná krev nemůže mozek prokrvovat. Je to ale situace, kdy srdce pracuje dál, a umíme při přístrojovém dýchání udržet prokrvení ostatních orgánů. Dnešní právní systém je dokonalejší, ale v minulosti jsme někdy těžko překonávali případný záporný postoj rodiny. Padesáti pěti letý muž při lyžování narazil hlavou do železného sloupu. V bezvědomí a po resuscitaci byl hospitalizován na našem oddělení. Došlo k vývoji smrti mozku. Staří rodiče prožívali těžce tuto ztrátu. Otec kritizoval, že kolem pacienta neprobíhá větší aktivita k záchraně pacienta. Odepřeli možnost odběru orgánů a otec sám byl přítomen ukončení péče, kdy jsme vypnuli dýchací přístroj a čekali dvacet minut, až se v jinak zdravém organizmu zastaví srdce. Chápu bolest rodičů, která se promítla do nenávisti k nám zdravotníkům, nedovolit nám další aktivitu, ale nesu si to jako selhání, že jsme mohli zachránit několik jiných chronicky nemocných pacientů a

možná i uchránit oba zoufalé rodiče od situace, že v budoucnu budou svého postoje litovat. Kéž by pro ně i pro nás bývalo bylo od- vážné rozhodnutí Marie z Nazareta inspirací.

Lidský život není bezbolestný ani bezstarostný. Jsou situace, které odvrátit neumíme, a nezbývá, než je dokázat přijmout. Ať jsou z Boží vůle, nevysvětlitelných příčin či způsobené násilím, přijdou. A pak prosíme o Boží pomoc, abychom výzvy našeho života zvládli.

Advent je příprava na velkou radostnou událost:

„Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Na věky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude konce.“

Jedná se o povzbuzení do strastiplného života. Veliký král se narodil v chlévku. Nežil v královském paláci, ale s obyčejnými lidmi, zemřel bolestně umučen a ponížen na šibenici. Dal tím smysl a naději i tomu nejubožejšímu životu na zemi. Jak asi vypadá království, které pro něj připravil?

Eduard

Havel

Bože, tys uchránil Pannu Marii od dědičné viny, aby byla důstojným příbytkem tvého Syna, a pro jeho budoucí zásluhy jsi ji už od počátku zahrnul svou milostí; na její přímluvu pomáhej i nám, ať čistí dojdeme k tobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Úterý po 2. neděli adventní

Mt 18,12-14

Ježíš řekl svým učedníkům: „Co myslíte? Když má někdo sto ovcí a jedna z nich se zatoulá, ne- nechá těch devětadevadesát na horách a nepů- jde hledat tu zatoulanou? A když se mu podaří ji nalézt, amen, pravím vám: má z ní větší ra- dost než z těch devětadevadesáti, které se neza- toulaly. Stejně tak nechce váš nebeský Otec, aby zahynul jediný z těchto nepatrných.“

m

Evangelium o ztracené ovečce mi evokuje případ jednoho z našich kolegů. Pacienti, kteří se nám hluboko zapíšou pod kůži, jsou většinou ti nejkomplicovanější. Mezi ně patří, jako mi

mnozí lékařští kolegové jistě dají za pravdu, často pacienti z našich vlastních řad.

Právě jeden takový kolega službě ostatním obětoval život, ale když šlo o jeho vlastní zdraví, nebyl ochoten se tím vůbec zabývat. Nechtěl ani slyšet, že by svoje zdraví dal do rukou jiného doktora, vždyť on si se vším umí poradit sám. Ale síly ubývaly, práce už nešla jako dřív, zdraví pokulhávalo. Jednou zkolaboval v práci. Hospitalizaci odmítl. Byla zjištěna cukrovka, na kterou již běžné léky nestačily, a vyžadovala nasazení inzulínu. Jeho věřící kolegyně a moje kamarádka mě oslovila, jestli bych nemohla pomoci. Nejdřív na dálku a zprostředkovaně, pak postupně osobně jsme se začaly starat o jeho zdraví. Dalo to zabrat, než jsme cukrovku a komplikace s tím spojené zlepšily a nastavily na přijatelnou úroveň. Nebudu popírat, že již nemoc nadělala dost zlého za dobu, co se pořádně neléčila. Ale podařilo se nám navázat důvěryplnou spoluprací, již pravidelně dojíždí na kontroly a aktivně se stará o své zdraví. Změnil se z nemocí unavené bytosti na člověka, který již zase může pracovat, pomáhat dál a realizovat svoje životní plány. Takhle si představuji radostné pocity Pána Boha, když najde ovečku a přivede ji zpátky do stáda. Pán nás v životě vede k pokoře, k pokoře v lásce i ve službě, k pokoře vůči svobodě druhého člověka, ale také k pokoře vůči pravdě, kterou musíme respektovat. Když to přinese své ovoce, naše práce i život jsou požehnanými. On je ten, který nás

vždy má zájem hledat, i když my si
neuvědomujeme, jak moc to potřebujeme.

Jana Horáčková

Bože, tys poslal svého Syna, aby přinesl spásu všem končinám země; očisti naše srdce, abychom s radostí očekávali a znovu prožívali slavný den narození našeho Spasitele. Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní
modlitba)

Středa po 2. neděli adventní

Mt 11,28-30

Ježíš se ujal slova a řekl: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“

m

Při své práci lékařky se často setkávám se smrtí nebo umíráním. Před několika dny jsem cestou k pacientce dojela k autonehodě. Záchraná služba ještě nebyla na místě, tak jsem šla zjistit, zda není někdo raněný. V jednom z nabouraných vozidel byl mladý muž, na místě mrtvý. Dívala jsem se do jeho tvá-

ře a hlavou mi letělo a vlastně stále ještě
letí,

koho zde na zemi zanechal. Jak rychle a během úplně běžných činností, jako je cesta do práce, můžeme přijít o někoho blízkého. Jak lehce může skončit i můj život. Jsem na to připravená? Nedlužím někomu pomoc, odpuštění nebo vlídné slovo? Nepromarnila jsem možná poslední příležitost říct manželovi, že ho mám ráda, pohrát si s dětmi, navštívit babičku, zajít ke zpovědi... kvůli tomu, že jsem byla líná, pohodlná a možná zrovna našťvaná? Cestou od nehody jsem se modlila. Potřebovala jsem být s Bohem. I slabě puštěné rádio mě rušilo.

„Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“

Dojela jsem na návštěvu k naší hospicové pacientce. Před několika týdny ještě plně samostatná, pracující žena, nyní ležící a odkázaná na dvacet čtyř hodinovou péči svých blízkých. Chvilku jsme si povídaly s dcerou – byla vyčerpaná únavou a smutkem a zároveň vděčná, že má čas a možnost být s maminkou, oplatit jí její péči.

„Vezměte na sebe mé jho a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce, a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“

My zatím nějaký čas máme, nevíme kolik. Kéž se nám daří ho nepromarnit, kéž se dobře připravíme na příchod Pána.

Všemohoucí Bože, ty nám přikazuješ, abychom připravili cestu našemu Spasiteli; posiluj všechny, kdo toužebně očekávají jeho příchod, aby je nepřemohla únava a duchovní malátnost. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní
modlitba)

Čtvrtek po 2. neděli adventní

Mt 11,11-15

Ježíš řekl zástupům: „Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on. Od času Jana Křtitele až po tuto chvíli nebeské království trpí násilí a násilníci je uchvacují. Neboť všichni Proroci i Zákon prorokovali až do Jana. A chcete-li to přijmout: on je Eliáš, který má přijít. Kdo má uši, slyš!“

m

Pracuji na dětské klinice a jsem součástí týmu, který léčil novorozence s vážnou vrozenou vývojovou vadou. Co všechno už toto dítě zažilo a zažívá? Co by nám řeklo, kdyby mohlo mluvit?

„Běží 20. týden těhotenství. Lékaři zjistili, že se můj mozek nevyvíjí správně. Právě se sešli lékaři různých odborností, aby můj případ prodiskutovali a mým rodičům vysvětlili, co nás všechny čeká.

Jedno doporučení zní: »Ukončit těhotenství (potrat) ze zdravotní indikace.« To pro mě znamená zemřít ještě dříve, než jsem se na-rodilo.

Druhé doporučení, ke kterému se přiklání lékaři s křesťanskou vírou, ale i někteří nevěřící lékaři zní: »Současné znalosti a možnosti medicíny mi dávají šanci, že bych mohlo přežít.«

Stále však všichni diskutují o tom, jaké mám vyhlídky. Když přežiji, budu opravdu zdravý? A pokud se přidají možné komplikace, jaké bolestivé zákroky budu muset snášet? Padají různá procenta pravděpodobnosti odpovědí na tyto otázky, žádná pravděpodobnost se neblíží ani 80%, ale většina se shoduje, že je to asi 50 na 50.

Moji rodiče se musí rozhodnout. A protože maminka je věřící, dává mi šanci. Těhotenství bude pokračovat.

Nakonec jsem se muselo narodit předčasně, protože hrozilo, že zemřu dříve, než se naro- dím.

A tady se objevil můj další problém. Plíce a další orgány ještě nebyly zralé a také zažívací trakt byl neúplně vyvinutý. Objevily se kom-plikace, které vyžadovaly opakované operace. I když se mi díky péči lékařů a sester poda-řilo

přežít, nesu si do života mnoho zdravotních problémů. Můj mozek je dosti poškozený

a s vysokou pravděpodobností budu celý život odkázán na péči jiných. A jak se předpokládalo, i přes všechny možnosti moderní léčby, jsem si zažil bolesti a stresových situací víc než dost.

Když jsem konečně opustil nemocnici, rodiče se snažili ze všech sil. Ale psychické i fyzické síly ubývaly, rodičům zbývalo málo času na mého staršího sourozence a vše nakonec vyústilo v rozvod rodičů, protože tatínek již vše nezvládal. A nakonec vše nevydržela ani maminka, byl jsem umístěn do ústavního zařízení. Můj další osud je dále velmi nejistý.“

Jak křehký lidský život je! A přeci právě tuto cestu Bůh zvolil, aby svět zachránil. Spoléhal se na lidi v době proroků, spolehnul se na Jana Křtitele, i Boží Syn se stal člověkem, aby vstoupil do hloubek lidského bytí, do všech nejistot, existenčních nezabezpečení a existenciálních temnot, přišel na hranici smrti, do které nakonec vstoupil. A zde ukázal sílu života, cestu, na které život nekončí.

Zdeněk

Kokštein

Prosíme tě, Bože, probud' v nás upřímnou touhu po opravdovém pokání, abychom ti mohli sloužit s čistým srdcem, a tak připravovat cestu tvému jednorozenému Synu. Neboť on s tebou v jednotě

Ducha Svatého...

(Vstupní
modlitba)

Pátek po 2. neděli adventní

Mt 11,16-19

Ježíš řekl zástupům: „Ke komu přirovnám toto pokolení? Je jako děti, které sedí na tržišti a volají na své druhy: »Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, naříkali jsme, a vy jste neplakali.« Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkají: »Je blázen.« Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkají: »Je to žrout a pijan, přítel celníků a hříšníků.« Ale přece moudrost se ospravedlní svými skutky.“

m

Milí čtenáři,

podle evangelia to Ježíš a Jan Křtitel neměli lehké, lidé na ně pohlíželi skrz prsty a pohoršovali se. I my máme někdy pocit, že ať uděláme cokoli, lidé kolem nás nejsou spokojeni. Má-li být

člověk spokojený, potřebuje mimo jiné naději. Lékaři, stejně jako všichni křesťané by měli

být nositeli naděje. Ale jak světu tuto naději předat? Papež František zvolil pro jubilejní rok 2025 motto „Poutníci naděje“. Můžeme se do- číst, že naděje je místem, kde se transcendence setkává s rozumem a obezřetnost s nadšením. Často však potřebujeme konkrétní zkušenost. O naději, která hýbe mým životem, bych se zde rád podělil.

Jako mladý lékař na chirurgickém oddělení jsem měl na starost septické pacienty. Tehdy pro mě bylo těžké bez větších zkušeností dávat lidem naději. Často vzpomínám na pacientku s diabetickými defekty na noze a bérce, která se léčila roky. Musela chodit o berlích, často byla hospitalizována a dlouhodobě užívala antibio- tika. Převozby byly nutné denně. Člověk si kladl otázku, jaká je to kvalita života? Je zde naděje na vyléčení? Začal jsem uvažovat o amputaci. Učili jsme se, že kdo chodil předtím, naučí se dobře chodit i po amputaci a kvalita života se často zlepší. Neměl jsem však osobní zkuše- nost, nemohl jsem předat naději vycházející ze zkušenosti, pouze z teorie, a chyběla mi od- vaha. Jednou mi primář po vizitě řekl: „Pře- svědčte paní k amputaci.“ Sebral jsem tedy od- vahu a brzy jsme pacientce amputovali dolní končetinu v bérce. Vše proběhlo standardně a pacientku jsme brzy propustili. Po zhojení ran dostala protézu a učila se chodit. Asi po půl roce jsem ji náhodou potkal v nemocni- ci. Hlásila se ke mně a moc mi děkovala, že jsem ji přemluvil k amputaci. Její kvalita života se výrazně zlepšila, což si zpočátku neuměla představit.

Pacientka rozkvetla a já novou zkušeností také.

V době, kdy píšu tento text, jsem ve službě operoval dvaadevadesátiletou pacientku se zlomeným krčkem stehenní kosti. Před operací mi řekla, že by chtěla umřít. Přemýšlel jsem, jakou jí mohu dát naději. Řekl jsem jí, že jí spravím nohu, že neumírá, ale chápal jsem ji. Jedinou mou nadějí bylo odevzdat ji Bohu, on se postará a vezme si ji v pravou chvíli. Tak jsem se za ni pomodlil, za její život a odchod a pustil se do práce. Operaci zvládla překvapivě dobře. Večer mi sestřička sdělila, že se paní cítí dobře a říká: „Když mám tu nohu správnou, asi tu ještě chvílku budu.“

Přeji vám nadějeplný Advent i vánoční svátky a především vám přeji, aby se vám dařilo šířit naději kolem sebe, protože Bůh nemá v tomto světě jiné ruce než ty naše. Aby moudrost byla ospravedlněna svými skutky.

Pavel

Kout

Vyslyš, Bože, naše prosby a dej nám sílu, abychom s neúnavnou bdělostí očekávali slavný příchod tvého jednorozeného Syna a spěchali mu vstříc s vírou a láskou. Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní
modlitba)

Sobota po 2. neděli adventní

Mt 17,10-13

Když sestupovali z hory, zeptali se učedníci Ježíše: „Pročpak učitelé Zákona říkají, že napřed musí přijít Eliáš?“ Odpověděl: „Eliáš jistě přijde a obnoví všechno. Ale říkám vám: Eliáš už přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co chtěli. Tak i Syn člověka bude od nich trpět.“ Tehdy učedníci pochopili, že jim mluvil o Janu Křtiteli.

m

Pracuji v hospici v Červeném Kostelci. Na začátku jsem pro práci v hospici vůbec nadšen nebyl. Bral jsem to jako povinnost věřícího lékaře, podpořit a rozvinout dobrou věc. Tehdy o těžce nemocné a umírající pacienty nebylo dobře

postaráno. A pak, stále jsem měl na očích
spíše komplikace, které vyvstávaly na

každém kroku nejen mezi nemocnými, ale též v rodině. Manželka s dětmi doma, představovali jsme dům, já měl hodně nočních služeb.

Poslední roky se v naší republice rozvíjí mobilní hospicová služba. U nás v Červeném Kostelci jsme byli jedni z prvních, kdo jsme ji začali poskytovat. Většina nemocných si přeje zemřít doma, často i blízcí a rodina si to přejí také. Můžeme jim poskytnout dostatek zkušeností, dobré personální zajištění, dobré lékové, přístrojové i materiální vybavení i adekvátní zázemí. Naše činnost prostupuje citlivými, intimními vztahy, a proto zažíváme často lidsky i emotivně vypjaté situace. Nezapomenu na vyprávění jedné sestřičky mobilního hospice, jak malá dcerka u lůžka zemřelé maminky prosí tatínka, že chce novou maminku...

Nemocní, kterým se snažíme dopřát maximální péči, jsou lidé postižení nejen tělesně, často i sociálně, s nemocnou psychikou a vyprahlým srdcem. Proto je naše práce zásadně týmová, lékařská odborná péče se pojí s pečlivostí a poctivostí sester, ošetřovatelek a ošetřovatelů, sociálních pracovníků, kaplanů – psychologů i duchovních. Ani v takto nastaveném prostředí se naši pacienti neubrání otázce: Proč právě já? Moje manželka? Můj manžel? Teď? A není to v situaci klidného přemítání nad životem, ale uprostřed bolesti, kdy je tělo znetvořené nádorem, přijímání potravy je

problematické, úmorné nevolnosti
spojené se zvracením, nejistota až
agresivita daná špatným
vyprazdňováním člověka srážejí k zemi.
Znovu a opakovaně se

skláníme k nemocným posilování evangelní zkušeností. Ježíš sám věnoval svůj čas i síly nemocným, přijímal je, sám je vyhledával, léčil a uzdravoval. Do našeho světa přinesl a stále vnáší novou sílu, kterou vyslovil v bla- hoslavenstvích: hladovějící, žíznící, plačící najdou hlubší základ svého života.

Papež František je mi velikou inspirací, když mluví o svátosti bližního, nemocného. V ne- mocném je přítomný Kristus, a proto vztah k nemocnému je a bude cesta, která vede k ži- votu. Uvědomuji si, jak na této cestě mohu stále růst, jak dlouhodobě dorůstám. Protože není vůbec samozřejmé, ani přirozené, ve stavech nemocného směřujícího ke smrti spatřovat stopy života. A přeci jen na pozadí Života vše dostává smysl, srdce se upokojí a smíří, vztahy naleznou svoji volnost, situace neztrácejí svůj přirozený průběh, v životě se usídí naděje. Podobně jako Ježíšova řeč k učedníkům, kteří sestupovali z hory Proměnění, zněla cize, ale nakonec byla skutečným světlem pro reálnou situaci nejen Ježíšovy smrti, ale též dalších dní, roků, staletí po Ježíšově vzkříšení.

A tak jsem stále zván k tomu, abych objevo- val hloubku a tajemství lidského života oči- ma a srdcem, jež nejsou každý den dostatečně připravené. „Dnes je ten den příhodný, dnes je ten den spásy“ (2 Kor 6,2), píše svatý Pa- vel.

Kéž i nám adventní čas přinese setkání
s Kristem, do něhož smíme dorůstat
každým dnem.

každým

Jan

Král

Všemohoucí Bože, kéž v našich srdcích
vzejde světlo tvé slávy, a až příchod
tvého jednoroz- ného Syna zapudí
všechny temnoty noci, ať se ukáže, že
jsme synové světla. Prosíme o to skr-
tvého Syna...

ze

(Vstupní

modlitba)

3. neděle adventní, cyklus C

Lk 3,10-18

Lidé se ptali Jana (Křtitele): „Co máme dělat?“ Odpovídal jim: „Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí s tím, kdo nemá žádné. A kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně.“ Přišli také celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se ho: „Mistře, co máme dělat?“ On jim odpověděl: „Nevybírejte víc, než je stanoveno.“ I vojáci se ho ptali: „A co máme dělat my?“ Odpověděl jim: „Na nikom se nedopouštějte násilí, nikoho nevydírejte, buďte spokojeni se svým žoldem.“ Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal: „Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opánek. On vás bude křtít Duchem Svatým a ohněm. V ruce má lopatu, aby pročistil (obilí) na svém mlatě

a pšenici uložil na sýpce; plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“

Dával lidu ještě mnoho jiných napomenutí a hlásal mu radostnou zvěst.

m

Myšlenka, o kterou se s vámi chci podělit, pochází z období, kdy jsem jako čerstvá absolventka medicíny začala pracovat na dětském oddělení. Myslím, že člověk může zažít podobné situace kdekoliv, kde přijde do kontaktu s lidmi. Setkáváte se opakovaně s některými lidmi, kteří vám nesednou. V případě mého oddělení jsou to například rodiče, kteří opakovaně vodí své děti do nemocnice kvůli jednomu píchnutí v bříšku, špatně se o děti doma starají, jsou protivní na personál, všichni je znají a jen se ocitnou ve dveřích, všichni jen protočí oči a pak nasadí profesionální výraz... Ráda bych řekla, že to samozřejmě není případ celého personálu ani většiny rodin, které na oddělení potkáváme, a že personál je opravdu skvělý. Myslím, že každý z nás se tomu zkrátka někdy neubrání – postěžování si druhým, odsuzování druhých, šeptání si za zády...

V tom vnímám svou výhodu jako čerstvé a neotrávené doktorky. Pacienty a jejich rodiče tam vidím poprvé a nic o nich nevím, neznám jejich příběhy, jaké mají rodiny. Ke každému tedy mohu přistupovat stejně, snažím se je respektovat, chovat se k dětem i rodičům s

úctou a vlídností. Samozřejmě se tomu ale nevyhnu ve svém okolí. Posuzování, jestli jsem lepší, jestli bych to udělala líp a tak dál.

Kéž bych se vždy dokázala koukat na druhé s láskou a úctou, i když už budu znát jejich situace, jejich chování apod. Kéž bychom to dokázali všichni ve svých vztazích v rodině, v práci, mezi přáteli – přijmout jeden druhého jací jsme, nehledě na jeho „anamnézu“, mít se v úctě a když už mi opravdu něco vadí, probrat si to v sobě a s Bohem – a ne s druhými, hledat cestu k druhým – a ne to, čím se lišíme, nehledat cizí chyby, ale spíš to, na čem já můžu ještě sama pracovat.

Na závěr bych se s vámi ráda podělila o modlitbu, která pochází z deníčku sv. Faustyny (s drobnými úpravami). Objevila jsem ji před časem a snažím se jí pomodlit každý den, než vyrazím do nemocnice, protože si myslím, že v sobě vlastně tak trochu shrnuje to, co jsem psala výše a o co se chci (nejen mezi pacienty) snažit.

„Pomáhej mi, Pane, abych měla milosrdný pohled a nikdy v sobě neživila podezření a posuzování na základě vnějšího zdání, ale abych dokázala rozpoznat v duši svého bližního to krásné a abych mu byla ku pomoci.

Aby můj sluch byl milosrdný, abych se sklonila k potřebám svého bližního a moje uši aby nebyly lhostejné k bolestem a vzdechům mého bližního.

Aby můj jazyk byl milosrdný a nehovořil nikdy o bližním špatně, ale abych pro každého měla slova útěchy a odpuštění.

Aby moje ruce byly milosrdné a plné dobrých skutků.

Aby moje nohy byly milosrdné a vždy
běžely na pomoc bližnímu a já abych
překonávala svou netečnost a únavu.

Aby moje srdce bylo milosrdné a mělo účast
na všech utrpeních bližního.“

*Terezie Zdislava
Kreisingerová*

Všemohoucí Bože, očekáváme s vírou
slavnost narození tvého Syna a prosíme
tě: dej nám svou milost, abychom se
mohli radovat z naší spásy a vděčně tě
chválit. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Pondělí po 3. neděli adventní

Mt 21,23-27

Když přišel Ježíš do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu s otázkou: „Jakou mocí děláš tyto věci? Kdo ti k tomu dal plnou moc?“ Ježíš jim odpověděl: „Také já se vás zeptám na jednu věc. Když mi na ni odpovíte, i já vám řeknu, jakou mocí dělám tyto věci. Odkud byl Janův křest? Z nebe, anebo od lidí?“ Ale oni mezi sebou uvažovali: „Řekneme-li »z nebe«, namítne nám: »Proč jste mu tedy neuvěřili?« Řekneme-li však »od lidí«, musíme se bát lidu, protože všichni pokládají Jana za proroka.“ Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme.“ A on jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou mocí tyto věci dělám.“

m

Vánoce a slavnost Božího narození ťukají po- malu na dveře a já se ptám sama sebe: „Jak se skutečnost, že se Bůh stal člověkem, vrývá do mého života ve všech jeho vrstvách?“ S ohle- dem na společné téma letošních adventních zamyšlení: „Jakým způsobem se víra v Boží přítomnost mezi námi propisuje do mého po- volání?“

Ač již zdaleka nejsem nejmladší, profesně patřím k nováčkům a, mám-li být upřímná, povolání lékařky je pro mě zatím zdrojem poměrně silného stresu. Nicméně možná o to hmatatelněji mohu v určitých chvílích vnímat Boží blízkost a vedení. Ježíš v dnešním evan- geliu byl postaven před otázkou: „Jakou mocí činíš, to co činíš?“ Ani ON, a mohl by, nepre- zentuje jen sám sebe, svou dokonalost a vše- mohoucnost, ale ví o zdroji a dokonce HO chrání mlčením, když tazatelé nejsou schopni pochopit...

I já se musím vzdávat pyšného nároku po sobě samé na vševědoucnost a místo toho se vědo- mě dávat Božím rukám k dispozici, nechávat se použít. Jsem si vědomá, že i při nejlepší snaze a vůli budu postupně snad schopná ob- sáhnout pouhý zlomek toho, co bych odborně obsáhnout chtěla. Proto každé ráno v obavách odevzdávám sama sebe a všechny ty, se kte- rými se setkám nebo kteří mi jsou či mají být částečně svěřeni,

do Boží ochrany, prosím Du-
cha Svatého o pomoc a vedení. A když jsem na
pochybách o své cestě, připomenu si,
dodnes

s užaslým mražením v zádech, událost – téměř vánoční – z doby cca před rokem, kdy jsem po 13 letech u plotny byla doslova pár týdnů v práci, toho času na oddělení fyziologických novorozenců.

Měla jsem tehdy, samozřejmě pod dohledem zkušenějších, v péči novorozeného chlapečka

– „vymodlené miminko“ starších rodičů. Po týdnu hospitalizace kvůli prodlužující se žloutence se pomalu chystali s maminkou k propuštění. Při pondělní ranní vizitě jsem však měla dojem, že slyším šelest na srdíčku a tak jsem hledala v dokumentaci, zda ho již slyšel i někdo přede mnou. Předchozí dny stál všude zápis „šelest neslyším“. Konzultovala jsem tedy starší a zkušenější lékaře, kteří nález neshledávali v danou chvíli nikterak závažný. Bylo mi doporučeno následující den miminko ještě přeposlechnout a v případě přetrvávání cího nálezu za dva dny objednat ke kardiologickému vyšetření. Pokud by šelest do dalšího dne vymizel, mohu propustit domů. Nutno poznamenat, že vzhledem ke své nezkušenosti jsem brala v tu dobu mínění starších za naprosto jednoznačně směrodatné, ale tentokrát – vlastně ani zpětně nevím proč – jsem si, na sebe netypicky trochu tvrdohlavě až obtěžujícím „vydupala“, aby miminko poslechlo více lidí, další den domů nepropustila a vyčkávala na kardiologické vyšetření o den později spíše pro jistotu. Všichni se shodovali, že onen šelest je

velmi tichý, slyšitelný pouze při absolutním klidu dítěte, jen mi přišel naprosto zřetelný i při pláči. Nechápala jsem a zpochybňovala trochu sama sobě, že opravdu slyším, co slyším. Maminku jsem ještě ráno před vyšetřením

uklidňovala, že je jen pro kontrolu čeká ještě to vyšetření srdíčka a pak odchod domů. O to větší bylo moje překvapení, když kolem poledního začal na oddělení spěch s tím, že chlapec okamžitě odjíždí rychlou převozovou službou do pražského kardiocentra k operaci pro závažnou srdeční vadu. Za tři hodiny byl po operaci, hrálo se o minuty, jak jsme se později dozvěděli. Naše paní doktorka mi posléze řekla, že kdybych ho bývala předchozí den pustila domů, umřel by. Doteď si pamatuji tu chvíli, kdy mi vyskočila husí kůže, do očí slzy a v hlavě první nechápavá myšlenka vděčnosti, toho zvláštního pocitu ztráty půdy pod nohama, kdy se člověk absolutně nezaslouženě, navzdory své nezkušenosti, nevzdělanosti a prázdnotě stane prodlouženou rukou Boží. Dodnes jsem přesvědčená, že mi snad chlapcův anděl strážný musel vložit zesilovač do uší. O nějaký čas později, jsem ještě zaslechla o chlapcově propuštění z nemocnice, prospívá a daří se mu dobře. Bohu díky.

„Kéž Tě Pane stále znovu a nově zveme narodit se do našich životů a věříme síle Tvé moci, kterou v nich působíš!“

Marie Kuběnová

Prosíme tě, Bože, slyš naše volání a dej, ať příchod tvého Syna mezi nás osvítlí temnoty našeho srdce. Neboť on s

tebou v jednotě Ducha Svatého...
modlitba) (Vstupní

17. prosince

Mt 1,1-17

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratří. Juda byl otec Fáresa a Záry – jejich (matka) byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův – jeho (matka) byla Rachab. Boaz byl otec Obédův – jeho (matka) byla Rút. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův – jeho (matka) byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec

Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův

a jeho bratří za babylónského vyhnanství. Po babylónském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův, Zoro- bábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eli- akim Azórův, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud Eleazarův, Eleazar Ma- tanův, Matan Jakubův, Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. Dohromady je to tedy od Abraháma po Davida čtrnáct členů rodokmenu, od Da- vida až po babylónské vyhnanství čtrnáct a od babylónského vyhnanství až ke Kristu čtrnáct.

m

Během své lékařské praxe jsem se mnohokrát setkal s Boží přítomností či zázraky v situa- cích, kdy z lékařského hlediska bylo uzdrave- ní krajně nepravděpodobné. Ale chtěl bych se spíše věnovat uzdravení vztahů v rodinách, které jsem měl možnost poznat, jak v ordina- ci, tak při návštěvách pacientů. Jedním ze sil- ných prožitků Boží přítomnosti byla postup- ná proměna vztahu matky a dcery. V době, když jsem je poznal, bylo matce kolem 85 let a byla to na první pohled křehká stařenka. Trpěla spoustou nemocí, jež postupně vedly k tomu, že potřebovala pomoc druhých a bylo již neúnosné, aby byla sama v domě. A v tom byl kámen úrazu. Doposud byla zvyklá všech- no dělat sama a celý život o všem

rozhodovat. Byla vůdčí osobou v domácnosti a ve všem měla poslední slovo.

Jednou se u mne v ordinaci zastavila dcera, aby probrala matčin zdravotní stav a případné další

řešení. Strávili jsme společně poměrně mnoho času rozhovorem, jehož vyústěním bylo, že i přes svůj nepříliš vřelý vztah k matce, se rozhodla přistěhovat se k ní a postarat se o ni. Jaké však bylo moje zděšení, když jsem byl zavolán na návštěvu k nemocné matce. Myslel jsem, že jsem se ocitl uprostřed válečné zóny. Křehkost postavy neznamenal jemnost mluvy. Stará paní si výrazy nezdala s kdekým dlaždičem a nenechala na dceři nit suchou. Od dcery jsem se zase dozvěděl, že si matka nedá říct a dělá vše podle sebe, protože všechno ví a umí nejlépe. Stejně tomu bylo dříve, když byla dcera mladší a byla doma. Mnohokrát se mnou řešila frustraci z neoceněné péče, beznadějí z neuspokojivého vzájemného vztahu a také strach z matčina přání zemřít doma. V duchu jsem si pomyslel, že tady pomůže jen zázrak.

Zlomovým bodem se stal zápal plic, kdy to se starou paní vypadalo velice špatně. Byla hospitalizovaná v nemocnici a nedávali jí mnoho naděje na přežití. Dcera se rozhodla to nevzdat. Jak jen to bylo možné, vzala si ji domů, kde se o ni obětavě starala. Díky Boží milosti se zdravotní stav matky zase zlepšil a obě tak dostaly další šanci na zlepšení vzájemného vztahu a odpuštění starých křivd. Při následujících návštěvách u nich doma jsem začal vnímat změnu. Ubyla hrubá slova a přibyla slova díků, která jsem doposud v jejich vzájemné

konverzaci nikdy neslyšel. Už si tolik nestě-
žovaly a zmizel i strach z doprovázení. Stará paní po nějakém čase zemřela doma. Když mi dcera její poslední chvíle popisovala, mluvila o pocitu nesmírného klidu, který zářil z maminčiných andělsky vypadajících očí.

Nenechme se pohltit strachem a beznadě- jí v náročných situacích života, ale dovolme v adventním čase Kristu přijít do našich vzta- hů a uzdravit je.

Martin Malík

Bože, ty jsi náš stvořitel a vykupitel, tvé věčné Slovo se stalo v lůně Panny Marie člověkem, tvůj Syn se stal jedním z nás a má účast na na- šem lidském životě; dej, ať my máme účast na jeho božství.

Neboť on s tebou v jednotě Du-
Svatého...

(Vstupní

modlitba)

18. prosince

Mt 1,18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než začali spolu žít, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všecko se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: »Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,« to znamená »Bůh s námi«. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

m

V evangeliu dnešního dne se vracíme na samotný začátek Ježíšova života. Úryvek po celou dobu líčí pohled Josefa. Když se dostává do konfrontace s faktem, že jeho snoubenka počala, jakožto spravedlivý muž se snaží udělat to nejlepší, co umí. Andělovo ujištění „neboj se“ dokáže Josefa přimět k ještě lepšímu řešení a stane se tak pěstounem Božího syna.

Jsem povoláním internista. Nepotkávám se tak ve své praxi s nově vznikajícím životem, ale naopak, velmi často jsem přítomen jeho konci. Když nám někdo blízký umírá, vždy se snažíme udělat to nejlepší, co umíme. Ale bývá to pro nás tolik nové a neznámé, že nevíme, co je vlastně to nejlepší.

Mám v sobě teď velmi čerstvou vzpomínku na smrt svého dědečka. Zemřel po dlouhé těžké nemoci, po několikaleté péči svých nejbližších. Hned po jeho smrti jsme se u něj sešli, modlili se a zpívali, ale také jsme si povídali. Bylo to vlastně úplně normální setkání, jakých jsme u něj zažili spoustu. A on tam byl s námi, tak jako vždy. Uvědomuji si teď ten obrovský dar, že jsem mohl vyrůstat v rodině, kde je takový přístup ke smrti naprosto přirozený. Je to vlastně takové Boží pozvání, takové „neboj se“.

Když se pak setkávám s umírajícími a jejich rodinami ve své lékařské praxi, najednou vnímám potřebu předávat tohle pozvání dál; citlivě ale otevřeně mluvit o tom, co mé umírající pacienty čeká a otevřít rozvažování nad

tím, co by si přáli. Mám potom vždy velkou radost, když může být rodina spolu s umírajícím tatínkem, dědečkem nebo i synem, ať je to v nemocnici nebo doma. Ale ta odvaha vzít umírajícího k sobě, to je něco, k čemu člověk potřebuje povzbuzení.

A tak bych chtěl povzbudit i vás: nebojte se být se svými nejbližšími až do konce. I když je to těžké a nové, vaši blízkost jim nic nenahradí. Věřte, nebudete v tom sami, Bůh bude s vámi.

Karel Mařík

Prosíme tě, všemohoucí Bože, zbav nás tíživého otroctví hříchu, abychom žili ve svobodě, kterou nám přinesl tvůj Syn, Ježíš Kristus, jehož narození se připravujeme oslavit. Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní
modlitba)

19. prosince

Lk 1,5-25

Za dnů judského krále Heroda žil jeden kněz z Abiášovy kněžské třídy; jmenoval se Zachariáš. Jeho manželka pocházela z Áronova rodu a jmenovala se Alžběta. Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech přikázání a nařízení Páně. Neměli však děti, protože Alžběta byla neplodná a oba už byli pokročilého věku. Když jednou byla na řadě jeho třída a on vykonával před Bohem kněžskou službu, padl na něj podle kněžského řádu los, aby vešel do chrámu Páně a obětoval kadidlo. Celé množství lidu se modlilo venku v hodinu té oběti. Tu se mu zjevil anděl Páně stojící po pravé straně kadidlového oltáře. Když ho Zachariáš uviděl, lekl se a padl na něj bázeň. Anděl mu však řekl: „Neboj se, Zachariáši, neboť tvá modlitba

*je vy- slyšena; tvoje žena Alžběta ti
porodí syna a dáš mu jméno Jan. Budeš
mít radost a veselí a mnozí*

se budou radovat z jeho narození. Bude veliký před Pánem, víno ani jiný opojný nápoj nebude pít, bude plný Ducha Svatého už od mateřského lůna a mnoho izraelských synů obrátí k Pánu, jejich Bohu. Půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k dětem, neposlušné k smýšlení spravedlivých a připravil Pánu ochotný lid.“ Zachariáš řekl andělovi: „Podle čeho to poznám? Vždyť já jsem stařec a (také) moje žena je v pokročilém věku.“ Anděl mu odpovéděl: „Já jsem Gabriel. Stojím před Bohem a byl jsem poslán, abych k tobě mluvil a sdělil ti tuto radostnou zvěst. Teď však zůstaneš bez řeči a nebudeš moci promluvit až do dne, kdy se to stane, protože jsi neuvěřil mým slovům, která se naplní ve svůj čas.“ Lid čekal na Zachariáše a divil se, že se v chrámě zdržuje tak dlouho. Když pak vyšel a nemohl k nim promluvit, poznali, že měl v chrámě vidění. Dával jim znamení a zůstal němý. Když se skončily dny jeho služby, vrátil se domů. Po těch dnech jeho žena Alžběta počala, ale tajila se po pět měsíců. Říkala si: „To mi učinil Pán, když mě milostivě zbavil pohanění před lidmi.“

m

Jednou jsme si tak povídali s kamarádem. Přesně již nevím, na co tenkrát reagoval, ale řekl větu, která mnou dost zahýbala. „No co, když nejde

o život, jde o prd.“ Jeho pravdivý poznatek bych jindy asi přešel s nezaujatým přitakáním. Jenže já tou dobou začínal čers- tvě po dokončení školy jako anesteziolog. Na

začátku operace je nutné pacienta uspat do té míry, že přestane dýchat, zavést mu do krku kanylu a připojit ho na ventilátor. Pokud se při tomto postupu něco pokazí a nepřijmou se adekvátní opatření, během několika minut se pacientovi zastaví srdce pro nedostatek kyslíku. Tak tady opravdu jde o život, uvědomil jsem si.

Abych vůbec druhý den našel odvalu odjet do práce, začal jsem si namlouvat, že vlastně pokaždé, když člověk míjí kamion na úzké silnici, je desítky centimetrů od smrti. Nebo že jsem se mohl narodit o několik set kilometrů východněji a místo toho, abych vyrážel do práce, odjížděl bych na frontu, stačí mít dům v záplavovém území, nebo mít prostě jen smůlu a zcela náhodou se přimotat pod ruce atentátníkovi. Výsledek je pokaždé stejný. Člověk balancuje na hraně života a smrti častěji, než se zdá. A na rozdíl od operačních sálů se s tím mnohdy nedá nic moc dělat.

Co si z toho vzít pro duchovní život? Jistě ne začít se více bát a čekat zpoza kterého rohu nás smrt překvapí. Ale snad bychom měli více děkovat Bohu za to, že žijeme životy, ve kterých nás kolikrát ani nenapadne se o život obávat. A snad bychom se měli více přimlouvat za všechny, kteří se o ten svůj nebo o život svých blízkých obávat musí. A více si uvědomovat, že pokud se večer celá rodina sejde u večeře ve zdraví, není to samozřejmost, ale obrovský a nezasloužený dar.

A pak je tu ještě jeden rozměr věty „Jde

nám o život“. A sice o ten věčný. Jde nám o něj do- statečně? Chci ho uchvátit ze všech sil? Tady totiž nejde o málo, tady jde o všechno.

*Tomáš
Matyska*

Bože, tys nám poslal svého Syna,
narozeného z Panny Marie, a jeho
příchodem zazářilo světu světlo tvé
slávy; pomáhej nám, aby-
chom slavili toto tajemství vedeni
světlem víry a s opravdovou
zbožností. Prosíme o to
skrže tvého Syna...

(Vstupní

modlitba)

20. prosince

Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího

*tě za- stíní. Proto také dítě bude nazváno
svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta
počala ve svém*

stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

m

Do paměti se mi vryl příběh, který často používám, když komunikuji s příbuznými a pacienty na sklonku života, u kterých již nemůže ani dnešní moderní medicína, kromě paliativní péče, příliš nabídnout. Sloužil jsem noc z 23. na 24. prosince na našem kardiologickém oddělení Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Těsně před sedmou hodinou, když jsem začínal ranní vizitu na oddělení, se ozval telefon z emergency. „Pane doktore, potřebovali bychom přijmout pana Nováka (jméno je smyšlené), určitě ho znáte, byl u vás v posledních šesti měsících opakovaně hospitalizován, opět se vrací se stejnými obtížemi.“ Pana Nováka jsem skutečně znal, hodný děda se srdečním selháním v konečné fázi. „Dobře víte, že pro něho již nemůžeme nic udělat, nemůžeme ho poslat domů, vždyť jsou svátky?“ namítl jsem, ale neúspěšně. Pan Novák byl unavený (měl nižší tlak) a popravdě trochu nešťastný, že mu rodina volala „rychlou“. Jistě, huře se mu dýchalo, ale nic výrazně jiného, než co by z poslední doby neznal. Bohužel doposud nevěděl, že odchází z toho světa, ale tušil to, jen o tom s ním nikdo zatím otevřeně nehovořil. Jako prakticky vždy v těchto případech, byl i

pan Novák rád, když se dozvěděl pravdu.
Ukázalo se, že i rodina byla informována
o „nepříznivé

prognóze“ pana Nováka, ale ne o tom, že má před sebou jen několik dní, maximálně týdnů života. Navrhl jsem, zda by si ho nechtěli vzít zpátky domů. Všichni souhlasili. Kontaktovali jsme domácí hospicovou péči, která se bez váhání pacienta ujala, vysadili většinu léků, které již nic nemohly změnit na osudu pana Nováka a jen způsobovaly jeho nízký tlak a dali jsme rodině návod, jak upravovat léky na odmočování. Podarilo se také sehnat sanitku s dvěma silnými chlapíky, kteří vynesli pana Nováka do patra. Domů jsem se dostal až k obědu, ale naplněný radostí, že pan Novák prožije poslední chvíle se svými blízkými. Až později jsem se dozvěděl, že žil ještě několik týdnů a pokojně odešel z tohoto světa poté, co pro něho rodina uspořádala jeho oblíbené zabíjačkové hody.

Druhý příběh je více osobní. „Vytahuji“ ho při rozhovorech s rodinami hospitalizovaných pacientů v paliativní péči ve snaze, aby jim bylo umožněno zemřít doma mezi svými blízkými, a nikoliv v často anonymním prostředí nemocnice. Manželka pochází z početné rodiny. Když se přiblížila poslední chvíle jejího tatínka, pan farář mu udělil svátost pomazání nemocných a požádal ho, aby se za všechny přimlouval v nebi. Tatínek to ještě z posledních sil svým „ano“ slíbil. Přimlouvá se podle nás stále, podle množství darů, které dostáváme. Kolem tatínkova lůžka se spolu s jeho

manželkou sešly také jeho děti. Tatínek odešel v pokoji, mezi svými nejbližšími, uprostřed modliteb za jeho duši. Byl to jeden z nejsilnějších momentů mého života, který bych přál všem umírajícím a jejich rodinám.

Panna Maria počala svého Syna, který nám (mimo jiné) dává sílu putovat po tomto světě od začátku až do konce. Očekávání narození dítěte je spojeno s radostí i starostmi a příchod malého človíčka na svět je vždy malým zázrakem a důkazem, že Bůh stvořitel plní své sliby a stará se o svůj lid. Také odchod člověka z pozemského putování, naplněný vírou a pokojem, se může stát momentem, který si neseme hluboko ve svém srdci a který nám pomáhá na naší ne vždy lehké pouti životem. Nebojme se proto přijímat i ty dary, které nás (zpočátku) bolí. Bůh ví, proč nám je dává a jaký mají v našem životě smysl.

Karel

Mědílek

Bože, tvé věčné Slovo se při andělově zvěstování stalo v lůně neposkvrněné Panny člověkem, a ona ho s pokorou přijala, stala se jeho příbytkem a byla naplněna světlem Ducha Svatého; pomáhej nám, abychom i my pokorně přijímali a plnili tvou vůli. Prosíme o to

skrze tvého Syna... (Vstupní modlitba)

21. prosince

Lk 1,39-45

Maria se vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem Svatým a zvolala mocným hlasem:

„Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

m

Praktický lékař často stojí na pomezí vědy a víry, kde se jeho role neomezuje jen na léčbu fyzických onemocnění, ale zahrnuje také porozumění pacientovým duchovním potřebám. Víra může být pro pacienty silným zdrojem útěchy a naděje a lékař, který dokáže tento aspekt zohlednit, může poskytnout péči, která respektuje nejen tělo, ale i duši. To vyžaduje empatii, otevřenost a citlivost k individuálním hodnotám pacienta, což může posílit důvěru mezi lékařem a pacientem a podpořit celkový proces uzdravení.

Jako žena vidím smysl svého života nejen v práci, ale na prvním místě ve svých dětech. Děti jsou naplněním partnerského svazku, jsou naší radostí a naší budoucností. Představit si, jak těžké to musí být pro ženu, která nemůže mít dítě, je složité pro nás, kdo jsme touto zkušeností neprošli. Kromě emocionálního zármutku je žena podrobena také fyzické a psychické zátěži spojené s léčbou neplodnosti, pokud se žena rozhodne touto cestou jít. Každý neúspěšný pokus, každá negativní zpráva od lékaře, přináší novou vlnu bolesti. Přitom všechny tyto pocity mohou být skryté, neviditelné pro okolí a je těžké se s nimi vyrovnat.

Ve své ordinaci jsem se setkala s ženami, které nemohly počít. Kromě naděje v lékařskou vědu jim zbývala víra, že jednou budou chovat v náručí svoje

dítě. Víra ale s každým ne- úspěšným pokusem o otěhotnění slábla. Při jejich návštěvě v ordinaci jsem byla svědkem

bolesti a zármutku, někdy rezignace. Víra je ale síla, která dokáže překonat mnohé překážky, i když cesta k naplnění snů – v tomto případě snů o dítěti – se zdála být dlouhá a plná zkoušek. Když člověk neztrácí víru, tak si udržuje nejen naději, ale i vnitřní sílu, která ho žene vpřed. Když člověk věří, dokáže se zvednout po každé ztrátě a hledat nové cesty, které by ho dovedly k cíli. Představy se nemusí naplnit přesně tak, jak jsme si je naplánovali, ale často nás víra může vést k naplnění způsobem, který jsme nečekali.

Například naše paní M. opakovaně potratila, sny o vlastním dítěti se rozplývaly, a tak se rozhodla adoptovat holčičku. A pak za krátký čas se stal zázrak – spontánní těhotenství a porod zdravého dítěte. Radovali jsme se z narození miminka spolu s ní. Dnes – asi po dvanácti letech od mého prvního setkání s paní M. – přichází do mé ordinace šťastná matka čtyř dětí, z nichž tři jsou vlastně zázraky, které se staly a které naše věda a medicína téměř vylučovala. Paní M. neztratila svoji víru. Víra – víra v Boha – může být obrovským zdrojem útěchy, síly a naděje, víra v Boha nám připomíná, že Bůh má plán, který přesahuje naše vlastní chápání... Ze své vlastní praxe už vím, že zázraky se dějí a někdy přicházejí až ve chvíli, kdy je již nečekáme...

Karolina

Melicharová

Bože, ty nám dáváš poznat, že tvůj jednoroz-
zený Syn přišel na tento svět a stal se jedním z nás; vyslyš naše prosby a dej, ať se naše radost ze spojení s ním dovrší, až přijde ve své slávě.

Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní modlitba)

4. neděle adventní, cyklus C

Lk 1,39-45

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem Svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

m

Přijeli k nám na návštěvu naši přátelé, oba lé-kaři, se kterými často jezdíme za poznáním. Ten den jsme plánovali večerní prohlídku ka-tedrály svaté panny Barbory. Při našem setká-ní nám vyprávěli o mamince naší kamarádky, která je velmi vážně nemocná, v poslední fázi nádorového onemocnění. V posledních týdnech trpí velkými bolestmi, přestává komunikovat, je velmi neklidná a většinu dne nařiká. Jako kolegové jsme nemohli po lékařské stránce nic nabídnout. Naši kamarádi nejsou věřící, ale přesto jsme jim nabídli, že se s nimi půjdeme pomodlit do katedrály, protože svatá Barbora je patronkou nejen horníků a dělostřelců, ale taky umírajících, je patronkou šťastné posled-ní hodiny.

Po naší společné modlitbě jsme šli na procház-ku a strávili příjemné odpoledne. Večer jsme byli na prohlídce chrámu spojené s varhanní hudbou. Při odchodu z chrámu sv. Barbory přijali naši přátele zprávu o tom, že maminka právě zemřela. Ve zprávě bylo také řečeno, že odpoledne, právě v době naší společné mod-litby, se stav změnil, maminka se zklidnila, začala se usmívat a tak to bylo až do její smrti pozdě večer.

Druhý příběh je již z mé lékařské praxe. Jedná se o malou, novorozenou holčičku, které mů-žeme říkat třeba Anička. U Aničky lékaři zjis-tili, během prvního dne

po narození, závažné onemocnění srdce.
Při dalším vyšetření na vysoce
specializovaném pracovišti byla lékaři

stanovena diagnóza závažného metabolického onemocnění. Tato porucha má velmi špatnou prognózu s očekávaným úmrtím dítěte během několika dnů, maximálně týdnů. Mamince byla sdělena tato závažná diagnóza a byla jí doporučena hospitalizace na spádovém dětském oddělení. Zde by měl být proveden, krátce po úmrtí, odběr tkáně pro přesné stanovení typu onemocnění. Přesná diagnóza je důležitá pro stanovení rizika pro další potomky. Při prvním vyšetření v nemocnici jsem našel Aničku a její naprosto zničenou maminku. Svým vyšetřením jsem skutečně potvrdil velmi závažné onemocnění srdce a pak jsme dlouze s maminkou mluvili nejen o tomto onemocnění, ale i o víře, modlitbě a naději, o tom, že vždy věci nemusí být, tak jak je lékaři nastíněno. Při další návštěvě již jsem viděl u maminky na nočním stolečku Bibli. Doporučil jsem jí jít domů mezi své blízké, modlit se a věřit v milost Boží. Od té doby jsem Aničku, navzdory nepříznivé prognóze lékařů, viděl opakovaně. Nyní je Aničce již třináct let a právě prochází pubertou. Špičkové lékařské pracoviště se rodičům později omluvilo za špatně stanovenou původní diagnózu. Anička má stále závažné onemocnění s nejistou prognózou, nicméně její stav se rok od roku spíše mírně zlepšuje a přináší svým rodičům velkou radost.

Co platí pro nás lékaře? Musíme postupovat podle současných vědeckých

poznatků (medicína postavená na důkazech), doporučených postupů a také svých zkušeností. Takový je postup moderní medicíny a je to tak správně. Stejně tak musíme brát nemocného jako osobnost s jeho vírou, duchovními potřebami a je

třeba i pomoci po této, duchovní stránce. Toto není alternativa k moderní medicíně, toto je její součástí a také naše poslání.

Co platí pro nás nemocné? Je třeba vědět, že i přes nepříznivé výsledky našich vyšetření, nedobré zprávy lékařů, špatnou prognózu našeho onemocnění, je vždy velkou posilou na naší straně víra v milostivého Boha a modlitba. Oba příběhy ukazují, že pokud máme víru, nejsme nikdy sami, vždy máme šanci na pomoc a naději. A ta někdy přichází i v případě zdánlivě ztracených.

Bohuslav Procházka

Prosíme tě, Bože, vlej nám do duše svou milost, abychom stále hlouběji prožívali tajemství našeho vykoupení: a dej, ať nás všechny, kteří jsme z andělova zvěstování poznali, že se tvůj Syn stal člověkem, jeho umučení a kříž přivede ke slávě vzkříšení. Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní modlitba)

23. prosince

Lk 1,57-66

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: na-rodil se jí syn. Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal velikou milost, ra-dovali se s ní. Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: „Ne, ale bude se jme-novat Jan!“ Namítli jí: „Tak se nikdo z tvého příbuzenstva nejmenuje.“ Posunky nazna-čovali jeho otci, jaké by mu chtěl dát jméno. On si vyžádal tabulku a napsal: „Jeho jmé-no je Jan.“ Všichni se tomu podivili. Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uva-žovali o tom v srdci a ptali se: „Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla

s ním!“

m

Vánoční návštěva

Návštěva, skutečnost, se kterou můžeme mít spojené různé emoce, ať už pozitivní či negativní. Platí to o návštěvě očekávané i neočekávané, dokonce i o návštěvě u lékaře. V obecném povědomí platíme my, zubní lékaři, za ty nejméně oblíbené. Za to v okamžiku problému se stáváme intenzivně vyhledávanými. Je to zvláštní, jak naléhavá potřeba může radikálně změnit úhel pohledu.

Stalo se to 23. prosince. Bylo půl osmé večer, já stála na štaflích přede dveřmi do komunitní kaple a snažila jsem se nad ně připevnit girlandu z chvojí. Měla jsem za sebou celodenní zdobení domu a už jsem se těšila, že je to poslední drobnost a pak už jen umýt, odskočit si na záchod, pomodlit a spát. A zítra přijde Ježíšek. Jenže mi v kapse zazvonil telefon. Volala mi kamarádka, že její dítě je apatické a nejí, protože ho bolí zub. Byl to okamžik, kdy se ve mně srazila dvě vojska – to pod praporem milosrdenství a soucitu a to pod praporem spravedlivého odpočinku. Obě měla své argumenty a já stála na štaflích a měla jen zlomek vteřiny na rozhodnutí, zda se seberu a půjdu do ordinace, abych tomu dítěti pomohla, nebo celou rodinu odsoudím k mnohahodinovému drkotání po zubních pohotovostech.

Možná jste se jako já víckrát zamysleli,

proč těhotnou Pannu Marii a Josefa nikdo nevzal pod svou střechu, zda opravdu měli všichni tak plno, že je nechali bloudit venku, dokud za

městem nenašli stáj. Mě se před očima mihlo hned několik Betlémů, které jsem ten den postavila, a s velkým přemáháním jsem řekla, aby ji dovezli, že budu za 30 minut v ordinaci. Trhat pětiletému dítěti stoličku není nic, co byste dělali rádi a už vůbec ne 23. prosince v půl deváté večer, ale byla potřeba zachránit dětské Vánoce... a vlastně i ty rodičovské.

*Františka
Svobodová*

Anna

Všemohoucí, věčný Bože, tvůj Syn přijal tělo z Panny Marie a byl nám podobný ve všem kromě hříchu; připravujeme se oslavit jeho narození a prosíme tě: dej, ať nám otevře prameny tvého milosrdenství. Neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého...

(Vstupní
modlitba)

24. prosince

při ranní mši svaté

Lk 1,67-79

Janův otec Zachariáš byl naplněn Duchem svatým a pronesl tato prorocká slova: „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil a vykoupil svůj lid! Vzbudil nám mocného spasitele z rodu svého služebníka Davida, jak slíbil od pradávna ústy svých svatých proroků; zachránil nás od nepřátel, z rukou všech, kdo nás nenávidí. Slitoval se nad našimi otci, rozpomenu se na svou svatou smlouvu, na přísahu, kterou se zavázal našemu otci Abrahámovi: že nám dopřeje, abychom mu beze strachu a vysvobození z rukou nepřátel zbožně a spravedlivě sloužili po všechny dny svého života. A ty, dítě, budeš prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem

*připravít mu cestu, dát jeho lidu poznání
spásy v odpuštění hříchů z milosrdné*

lásky našeho Boha, s kterou nás navštívil ten, který vychází z výsosti, aby zazářil těm, kdo žijí v temnotě a v stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje.“

m

Není tomu tak dávno, co jsem byl studentem medicíny a seznamoval jsem se s tajemstvími lidského těla. Ostatně, stále se tomu tak děje. Ohromuje mě, jak složitý, detailní a komplexní – nabízelo by se slovo „dokonalý“ – je náš organismus. A nejen to: když se něco „porouchá“, existují neuvěřitelné opravné mechanismy a orgánové rezervy, které tělo má, aniž by si jeho nositel vůbec všiml, že je něco v nepořádku. A co víc, jak je možné, že náš mozek dokáže myslet? Směs elektrických výbojů a neurotransmiterů vede ke stabilní chůzi, plynulé řeči, schopnosti učit se a ke svobodné vůli... A ještě více: jak je možné, že Antonín Dvořák dokázal napsat tak úchvatné skladby nebo že sv. Antonín skvěle kázal? Tímto vším jsem skutečně fascinován. A přitom jsme jen hromádka buněk.

Dnes je svátek Adama a Evy. Symbolika stvoření člověka mě v souvislosti s výše zmíněnou fascinací přivádí k myšlence Marka Orko Váchy, že „náš život není biologická náhoda“. I s mými skromnými znalostmi o lidském těle mi nedává smysl, že by tomu mohlo být jinak.

A pak přijde banální otázka „Proč? K čemu tu na Zemi jsme?“ na kterou si netroufám odpovídat. Ale když se inspirujeme dnešním

evangeliem, kde Zachariáš oslavuje Hospodina za dar života Janovi (další biologický zázrak) a děkuje mu za Janovo poslání být prorokem Nejvyššího, možná odpověď se nám tu nabízí.

Když už máme všechny ty neuvěřitelně rozmanité schopnosti, které nám Bůh dal, můžeme mu ve svobodě oplácet chválou, díkem a také službou (jak říkáme my skauti) nejvyšší Pravdě a Lásce.

A proto, když se chystáme na zítřejší radostnou událost, dovolte mi přiznat, že mám rád slavnostní mše. Právě proto, jak jsou krásné, že v nich ožívá chvála a služba všemi prostředky, jimiž byla naše těla a mysli obdařeny. Architekt navrhl chrám, stavitelé ho postavili, malíři a sochaři vyzdobili, hudebníci naplňují prostor muzikou, lektoři čtou texty, které mimochodem Božím vedením napsala lidská ruka. I ve svém srdci si tvoříme krásnou oslavu.

Štěpán Štěpán

Prosíme tě, Pane Ježíši, pospěš a neprodlévej, ať tvůj příchod posilní a povzbudí všechny, kdo plně důvěřují v tvou lásku. Neboť ty žiješ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě...

(Vstupní
modlitba)

Autoři příspěvků:

MUDr. Helena Ansorgová,
zubní lékařka v důchodu, Červený Kostelec

MUDr. Erik Antuš,
plastický chirurg, Hradec Králové

MUDr. Stanislava Brhelová,
praktický lékař, Světlá nad
Sázavou

MUDr. Jana Bukáčková,
ORL, Pardubická krajská nemocnice

doc. MUDr. Jarmila Čelakovská,
Ph.D., Klinika nemocí kožních a
pohlavních, FN Hradec Králové

Prim. MUDr. Vladimír Červinka,
Ph.D., FICS, chirurgické oddělení,
Městská nemocnice Čáslav

MUDr. Jan Doskočil,
První privátní chirurgické centrum
SANUS Hradec Králové

MUDr. Petr Gorun, Avitum s.r.o.
(hemodialyzační středisko), Ústí nad Orlicí

MUDr. Eduard Havel,
Ph.D., FN Hradec Králové

MUDr. Jana Horáčková,
Osteocentrum UKBD FN Hradec
Králové, diabetologická poradna v
soukromé diabetologické ambulanci –
Stefamed s.r.o., poliklinika IV ve
Věkoších

MUDr. Anežka Hoskovcová,
interní oddělení nemocnice Kutná Hora,
Domácí hospic srdcem

doc. MUDr. Zdeněk Kokštein,

CSc., Dětská klinika, FN Hradec
Králové

MUDr. Pavel Kout,
ortopedické oddělení, Pardubická
nemocnice

MUDr. Jan Král, kardiolog ON
Náchod, vedoucí lékař Hospic
Červený Kostelec

MUDr. Terezie Zdislava Kreisingerová,
dětské oddělení, Městská nemocnice
Čáslav

MUDr. Marie Kuběnová, dětské oddělení,
Pardubická krajská nemocnice

MUDr. Martin Malík,
praktický lékař,
Jilemnice

MUDr. Karel Mařík,
interní oddělení Nemocnice Šumperk

MUDr. Tomáš Matyska,
oddělení anesteziologie,
resuscitace a intenzivní
medicíny,
Oblastní nemocnice Náchod

MUDr. Karel Mědílek,
I. interní kardiologická klinika
FN Hradec Králové

MUDr. Karolina Melicharová,
praktický lékař, Hradec
Králové

MUDr. Bohuslav Procházka,
praktický dětský lékař a odborný dětský
lékař v Kutné Hoře, senátor

MUDr. S. M. Františka Anna Svobodová,
zubní lékařka, Nemocnice Milosrdných
sester sv. Karla Boromejského

MUDr. Štěpán Štěpán,
urologie, Oblastní nemocnice Náchod

Na přípravě se dále podíleli:

Prokop Brož, Petr Polehla, Anna
Hrčková a Jiří Bittner

